

ELŐFIZETÉS

KELTSEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSRE:

4-hatásos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 132

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 133.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Hétfő, december 14.

Nyugat-Galiciában győzelmesen törnek előre csapataink.

(Offenzíva a limanova-neusandec-gribow-gorlicei vonalon. — Hindenburg serege újból tizenegyezer oroszot fogott el. — A szerbiai helyzet. — Elcsapott orosz tábornokok.)

Távíráti tudósítás.

Budapest—Bécs—Berlin, december 13.

BUDAPEST, december 13. (Nyugatgaliciában osztrák csapatok déli szárnyát tegnap Limanovánál megvertük és visszavonulásra kényszerítettük. Ellenség üldözését megkezdte. Arvonálunk többi része ellen intézett minden támadás ugyancsak előző napokban most is összeomlott.)

Kárpátokon át előre nyomult osztrák csapataink kétet többszörös harcok között erősen tolytatták ellenség üldözését. Délián elfoglaltuk Neu-Sandecet, Gribow, Gorlice és Zaigred helységeket és újból bevonultak osztrák csapataink.

Zemplén vármegyét ellenségtől teljesen megtisztítottuk. Nagy események színhelyétől eső keleti Erdős-Kárpátokban ellenség hegygerinctől délre sehol sem tudott jelentősen tér foglalni. Csapataink általában tartják, szorosok legmagasabb pontjait, Bukovinában pedig Szuczova völgy vonalát.

Déliengyelországtól nem volt harc.

Loviotól északra szövetségesünk eredményesen folytatták oroszoknak jól megcsőszített állásai ellen intézett támadásait. Hőfő vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Ismét 11.000 oroszot fogtak el a németek.

Berlin. A nagy főhadiszállás jelenti: Északlengyelországban több ellenséges hadállást elfoglaltunk. Eközben tizenegyezer oroszot fogtunk el és negyvenhárom géppuskát zsákmányoltunk. Keletporoszországból és Déliengyelországból nincs semmi újság. Legtöbb hadvezetőség. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Nyugat-Galicia felszabadítása.

Berlin. A német lapok katonai szakértői elismervén csapataink sikereit, gribowi újabb offenzívánktól. Nyugat-Galicia felszabadítását várják és megjegyzik, hogy Przemyel első felszabadítása ugyancsak innen indult ki.

Harcok Loviczért.

Berlin, december 13. A Vossische Zeitung jelenti Amsterdamból: A „Temps” pétervári jelentése szerint, az orosz katonai hadsereg közli, hogy Lovic még orosz kezében van, de a németek állandóan bombázzák.

A lengyelországi diadal hatása.

Páris. (Rómán át.) A németek lengyelországi diadalai Franciaországban mély benyomást keltettek. A francia lapok Lodz elését közölve, félnek attól, hogy Lengyelországi keleti Belgium, a németeknek második ütőkarja lesz.

Lázitanak az orosz hadseregben.

Szofia. A pétervári kaszárnyákban titkos lázító röpiratokat terjesztenek a katonák között. A tartalékosok körében észrevehető a nyugtalanság.

Elcsapott orosz tábornokok.

Stockholm. Amint a napokban Oroszországból visszatért Sjeogren egyetemi tanár a „Dagens Ryheter”-ben írja,

Nikolajevics Miklós nagyherceg a legbrutálisabban bánik az alárendelt tábornokokkal. A mazuri tavaknál lefolyt ütközet után magához hívatta Safimoff tábornokot, sajátkezűleg letépte a tábornok vállrojtjait s a földre dobta. Ezután letartóztatta a tábornokot s haditörvényszék elé állította.

Kopenhága: Beérkezett jelentések szerint Rennenkampon kívül, a nyugati orosz hadseregnek még hat tábornokát fosztották meg vezénylő állásuktól. Pétervári lapok szerint a visszahívott tábornokokat haditörvényszék elé állítják.

Szerbia kétségbeejtő helyzete.

Zimony. Belgrád megszállása után ottani csapataink a kivonult szerb helyőrséget üldözve a Podunavlje hegylánc magaslatain elhelyezett szerb pozíciók visszahódítását kezdték meg és mint a hivatalos jelentés több ízben említette, Belgrádtól délre és délkeletre nyomul előre. E harcokban elfogtunk kétezer szerbet és sok ágyút, gépfegyvert, lőszert és tekintélyes trézt zsákmányoltunk. Az időjárás enyhe, őszi, napfényes.

Szofia. Szerbiában elkezdődött mozgalom kezdődött a Karagyorgyevics dinasztia, de különösen Sándor trónörökös és György herceg ellen, akiket Szerbia végromlásának előidézősével vádolnak.

London. A Times szófiai tudósítója szerint a szerbiai nyomor leírhatatlan. A sebesültek már az utcákon is hevernek. Az északi kerületekből csapatosan jönnek a menekültek. Vanak községek, hol senki semmi jóvátétel nincs. A Vörös Keresztes állomások éhező menekültekkel vannak tele.

A Kárpátok megtisztítása az oroszoktól.

Kassa: Az oroszok második zempléni előnyomulásukban Koskóig jutottak el, a hol csapataink előnyös pozíciókkal olyan veszedelmes helyzetbe hozták az ellenséget, hogy csak gyors visszavonulással volt északról egyetlen szabadulás. A menekülő oroszokat lőgyárványnál utolérve megvertük és ettől kezdve a menekülést fedező ellenséges háttérrel egészen a határig harcban állottunk. Zemplén megye területén ma már egyetlen orosz sem volt. Az oroszok a megyében, a hol megfordultak, sok helyütt pusztítottak.

Miskolc. A harcok egyik szemtanúja szerint Zemplénbe betört oroszok súlyos veszteséggel a menekültek Galiciába. A vasút már Mezőlaboreig közlekedik.

Orosz ajándék Szerbiának.

Bukarest. Oroszország két hajót ajándékozott Szerbiának. A hajók neve: Szent György és Szerbia. Rendes kereskedelmi hajók, melyeket most ágyúkkal szereltek fel. Ezek a hajók kísérték a Szerbiának munióit szállító hajókat és Oroszország most Szerbiának ajándékozta mind a kettőt.

Cetinjét bombázzák repülőink.

Milanó. A monarchia Cattaróból felszálló repülőgépeiről ismétellen bombázták eredményesen Cetinjét és az Antiváriban horgonyzó francia hadihajókat.

Görög tisztak a monarchia mellett.

Konstantinápoly. Athénből jelentik: A görög tisztikar elégedetlen Venizelos miniszterelnökkel és politikájával. A tisztak a hármasszövetséggel rokonszenveznek, sokan közülük a szerajevói merényletben a szerb tisztak kezét látják.

Német csapaterősítések Flandriában.

Berlin, december 13. A nagy főhadiszállás jelenti: Mintán december tizenegyedikén franciáknak Apremontra (Saint Michieltől délkeletre) intézett támadása meggyűsült, tegnap délután folytatólag Flireyn át (Saint-Michiel és Pont a Mousson fele útja) támadták. E támadás közben franciáknak hatszáz embere fogságunkba került és nagyszámu halottjuk és sebesültjük volt, a mi veszteségünk itt mintegy hetven sebesült volt.

Egyekben tegnapi nap nyugati hadszíntéren lényegileg csendben telt el. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kopenhága. A Politikien jelenti Párisból: A Matin írja: A németek Északfranciaországban Soisson és Laon közt jelentős erőket koncentrálnak Kluck tábornok vezetése alatt, akileg utóbb egyenest Berlinből nagy erősítéseket kapott. Ugyancsak a Matin jelenti Londonból, hogy Antwerpen lakói közt nagy a nyugtalanság, mert a most Londonban megjelenő Metropole című lap egy cikket közölt, amely szerint a szövetségesek minden erőjükkel odatörekcszenek, hogy Antwerpent visszafoglalják.

Cristiania. Az Aftenposten jelenti Párisból: A Flandriából legutóbb érkezett táviratok jelentik, hogy a németek az Isercsatornánál tisztára defenzíven viselkednek, de bizonyára csak a kedvező alkalomra várnak, hogy áttérjenek az offenzívára. A Lüttich-Meuse-Namur közti fronton tegnap nagyobb csapatesteket vontak a németek össze.

Genf, december 13. Foch tábornok serege, bár jelentékeny erősítéseket kapott, nem tudta megakadályozni, hogy a németek Ypernél ne törjék át a francia hadállásokat. A franciák az elvesztett területek kis részét visszafoglalták ugyan, de a németek most már ismerik a franciák egész ottani hadállását és helyzetük igen kedvező. Arrasnál és környékén szintén előnyös a németek helyzete.

Páris. (Rómán át.) Armentieres vidékét a németek ismét bombázzák.

Magán béke-bizottság.

Berlin: A Norddeutsche Allgemeine Zeitung a Figarónak azon hírére, hogy Genfben német-francia béke-bizottság létesül, megállapítja, hogy hivatalos német köröknek semmi közösségük ezzel a céltalan propagandával, a melyet egy-két svájci ember folytat.

Olaszország kitart szövetségesei mellett.

Róma. Popolo Romano az olasz kamara üléseiről írva megállapítja, hogy a hármasszövetség ma is érvényben van.

Az Avanti azt mondja, hogy amennyiben az olaszoknak háborújuk lesz, azt csak szövetségeseikkel tartva folytatják meg.

Miklós cár a kaukázusi harc-téren.

Pétórvár: (Hivatalos.) Miklós cár elhagyta Tifliszt.

Krisztiania: A cárt, mikor Tifliszbe érkezett, pétórvári jelentések szerint a polgármester itt beszéddel fogadta amelyben kijelentette, hogy a város lakóit sziklaszilárd alattalói hűség tölti el a készek uralkodójukért életüket áldozni. A cár ezután az ortodox templomba ment, ahol az exarcha fogadta és megáldotta, majd meglátogatta az örmény kathedrálist, ahol a püspök kijelentette, hogy egyházközsége

boldog, hogy a cárt ilyen történelmi időkben vendéglül láthatja. Az örmények mindent megfognak tenni a cárt és a hazáért, hogy a szent háborúból győztesen kerülhessenek ki. Ezután a siiták és a szunniták mecsetjeit kereste fel a cár, majd a kórházakat, ahol több katonát kitüntetett.

Konstantinápoly. A Krim félszigeten az orosz birodalmi bank valamennyi fiókját bezárták.

Konstantinápoly. Hír szerint Perzsia a napokban mozgósít és már legközelebb hadat fízen Oroszországnak. Kalkuttában terjed az angolellenes mozgalom. Az indiai mohamedán hírlapokat betiltották.

Nikolajevics Miklós nagyherceg a cár zsarnoka.

Távirati tudósítás.

Berlin, december 13.

A napokban Berlinbe érkezett egy előkelő kereskedő, akit a háború kitörése Pétervárott ért s akit ott mostanáig fogva tartottak. A kereskedő a pétórvári állapotokat illetőleg nagyon érdekes kijelentéseket tett egy berlini lap munkatársa előtt.

Mindenekelőtt megerősítette, hogy Oroszországban ma az igazi ur nem a cár, hanem Nikolajevics Miklós nagyherceg, aki értelmi szerzője s mozgatója az ottani németülözéseknek is.

Elbeszélte a kereskedő, hogy Pétervár rendőrkapitánya, Obolenski herceg magához kérte a Nowoje Wremja szerkesztőjét s felszólította hogy hagyja abba a németek üldözésére uszító cikksorozatot. A szerkesztő, Boris Suworin erre felvilágosította a rendőrkapitányt, hogy a cikkeket Nikolajevics nagyherceg óhajára írta s ezt a tényt okmányokkal is bebizonyította. Ezek után a rendőrkapitány természetesen nem avatkozott tovább be a dologba.

Pétórvári körökben nem titok, hogy a gyenge cár akarat nélküli báb, eszköz Nikolajevics nagyherceg kezében. A cárné s a cárnővére, Erzsébet Feodorovna nagyhercegnő, sőt Mária anyacárné is hasztalanul kísérelték meg, hogy a nagyherceg hallatlan befolyását megtörjék. A küzdelemben a „fekete százak”, az ultrareakcionáriusok pártja, amelynek élén a nagyherceg és Szuchomilow hadügyminiszter állnak bizonyult erősebbnek.

— Beavatott körökből tudom — beszélte a kereskedő — hogy az udvarnál a császári ház említett nőtagjairak vezetése alatt van egy párt, amely a békekötés érdekében fáradozik. E körten egészen nyíltan kérdezik már, hogy miért viselünk háborút Németországgal s miért tolják az oroszok Anglia szekerét. Ezt magas állású miniszteriumbeli emberek mondták nekem. A cárné teljes erejét latba vetette, hogy rábírja a cárt, vonja vissza a németeket kiutasító rendeletét, amelyet Nikolajevics Miklós nagyherceg unszolására adott ki. A cár maga is — így mondotta el nekem a főhadiszállásról visszatért magasrangú katonatiszt — belefáradt a háborúba. Amikor legutóbb meglátogatta csupatait, nagyon megrendítették a cárt azok a rettenetes pusztítások, amelyeket a háború idézett elő s a szörnyű sok sebesült látása. Körülbelül két millió katonája harcoképtelen már Oroszországnak. Ugy mondják, hogy a cár és Nikolajevics Miklós nagyherceg közt már heves szóváltás volt. A cár állítólag kijelentette:

— Jó volna már békét kötni!

De Nikolajevics a következő szavakkal felelt:

— Ha békét kötsz, az neked trónodba, nekem fejembe kerül. Te csak intézd el a német asszonyokat (a cári család tagjait) én majd elintézem a németeket!

H I R E K.

— Kiténtetett aradi közös és honvédtisztek. A király — a hivatalos lap mai számában megjelent közlés szerint — dr. Jankó Béla 33. gyalogezredbeli ezredorvosnak az ellenség előtt kiváló és eredményes szolgálata elismerésül a III. osztályú vaskoronarendet a hadiékítménnyel adományozta. Az uralkodó legfőbb elismerését tudatta Stamp János 33. gyalogezredbeli főhadnaggyal az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért. Az ellenség előtt vitéz és eredményteljes magatartásának elismerésül a hadiékítményes III. osztályú vaskoronarendet kapta meg Hausser Henrik, a gyulai 2. honvédgyalogezred alezredese, aki az északi harc-téren nagyszerű eredményeket ért el vitéz aradi honvédkatonáival. A népszerű honvédal-ezredes kitüntetéséről kétségtelenül örömmel vesz tudomást az aradi társadalom, ahol a harc-térről közben győgyulni hazatért Hausser Henrik alezredes általános szeretetben és tiszteletben áll. Ezrede tisztjei közül is többeket tüntetett ki az uralkodó: így az északi harcokban két ízben is megsebesült Erdey Kálmán honvédszázadost, továbbá Réti Andor és Magda Elek honvédhadnaggyokat az ellenség előtt vitéz magatartásukért a hadiékítményes katonai érdemkeresztel, Koronka Béla honvédtörzsorvost a Ferenc József rend lovagkeresztjével a katonai érdemkereszt alapján vitéz és önfeláldozó magatartásért; Szentes Elemér és Szélvényi Ferenc honvédfőhadnaggyoknak pedig vitéz magatartásukért az uralkodó legfelsőbb elismerését adták tudul. — Ugyancsak sok tisztjét tüntették ki a lugosi 8. honvédgyalogezrednek is, melynek ezredparancsnoka, Létay Gyula, a Lipótrend lovagkeresztjét kapta, Salacz Iván honvédfőnagy pedig a harmadosztályú katonai érdemkeresztet.

— Várakozási állományban levő harminchármas ezredes. A király Tobis Ferencet a 33. gyalogezred volt ezredparancsnokát a felülvizsgálat eredményéhez képest mint ez idő szerint szolgálatra alkalmatlant várakozási illetékkel egy évre szabadságot.

— Egy tartalékos tiszt kitüntetése. Szokatlanul nagy kitüntetés jutott — mint a hivatalos lap mai száma közli — egy tartalékos tisztnek. A király ugyanis Hegenbarth Alfréd 75. gyalogezredbeli tartalékos hadnaggyot az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartásáért a vaskorona rend hadiékítményes harmadik osztályával tüntette ki. Hogy mivel érdemelte meg a magas kitüntetést Hegenbarth hadnaggy, arról nem szól az eddigi krónika, de nagy dolgot kellett véghezvinnie, mert talán ő az első és egyetlen tartalékos tiszt, aki ezt a rendjelet kapja.

— A Kölcsey Egyesület mai negyedik, háborus zsúrján Kara Győző főgimnáziumi tanár folytatta vonzó és érdekes előadássorozatát, amelyben Német- és Franciaország közti viszonyt, az ellenségeskedések történelmi motívumait s a két nép közti rivalizálást ismertette. A tudós professzor — mint ismeretes — egyike a legjobb előadóknak s így csak természetes, hogy a kulturpalota nagytermet ma délután ismét zsúfolásig megtöltötte a publikum, amely lelkes és hosszantartó tapsal honorálta a felolvasást. A felolvasás alatt a katonazene Zellner Sándor karnagy vezetésével magyar és német hazafias dalokat játszott.

Feladás szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.